

Webinar: de Spreidingswet

14-02-2024

Provinciale Regietafel (PRT) Utrecht - Kansenmakersteam

Kees Diepeveen

Ruben Cales

Welkom

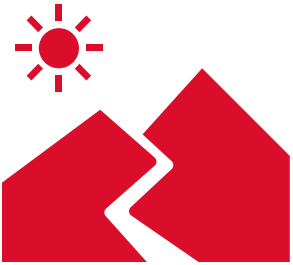
- Dit webinar wordt opgenomen, tenzij bezwaar
- Ruimte voor vragen aan het einde – na afloop via de gemeenten
- U krijgt de sheets na afloop
- Doel: u meenemen in de werking van de Spreidingswet. Een “technische” presentatie.
- Nog veel (met name lagere regelgeving) moet worden uitgewerkt.
Ook een Handreiking vanuit Min. JenV/VNG ontbreekt nog.
Mogelijk volgen er dus nog aanvullingen/uitwerkingen.

De opgave uit de Spreidingswet

	Indicatieve opgave gemeenten	Waarvan geschikt voor opvang AMV'ers
Amersfoort	961	82
Baarn	152	13
Bunnik	111	9
Bunschoten	141	12
De Bilt	277	23
De Ronde Venen	290	25
Eemnes	62	5
Houten	344	29
IJsselstein	205	17
Leusden	207	18
Lopik	93	8
Montfoort	92	8
Nieuwegein	364	31
Oudewater	65	5
Renswoude	39	3
Rhenen	120	10
Soest	286	24
Stichtse Vecht	410	35
Utrecht (gemeente)	1.988	169
Utrechtse Heuvelrug	313	27
Veenendaal	380	32
Vijfheerenlanden	346	29
Wijk bij Duurstede	152	13
Woerden	337	29
Woudenberg	94	8
Zeist	378	32
Totaal provincie	8.207	696

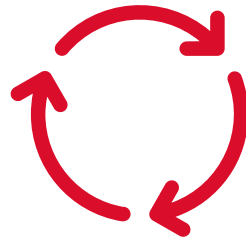
De Spreidingswet

- Formeel: "Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen"

De route

Van afhankelijkheid
→
naar stabiliteit

De cyclus

Wettelijke tweejaarlijkse
cyclus bestaande
uit vier fases

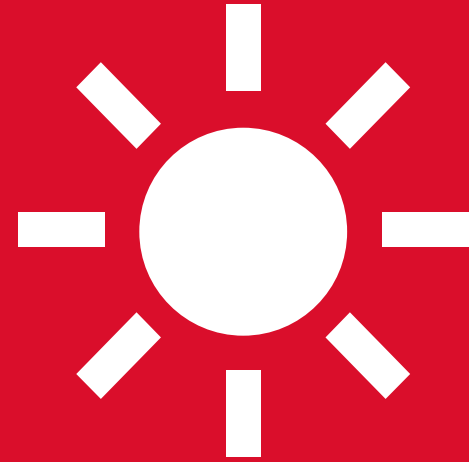
De bonus

Prikkel voor méér- en
langjarige duurzame
opvangplekken

De rollen

Stelselwijziging: medebewind
met nieuwe
bestuurlijke systematiek

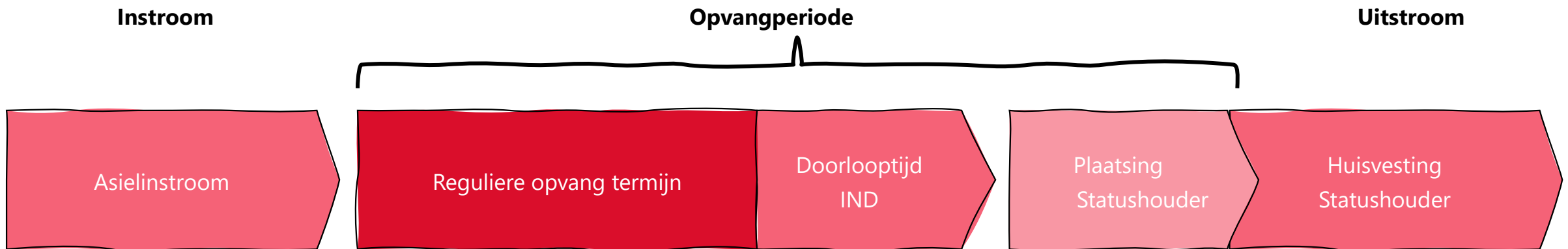

De route

Situatie asielopvang

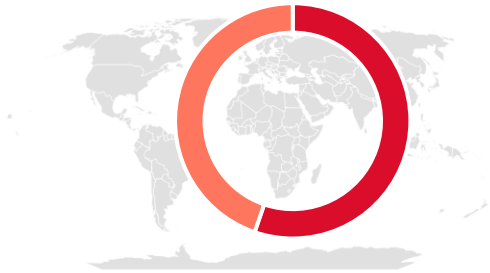
- **Instroom:** Sinds 2022 is er een hogere instroom ten opzichte van voorgaande jaren
- **Doorstroom:** Langere wachttijden bij de IND leiden tot langere verblijfsduur
- **Uitstroom:** Huisvesting Statushouder blijkt complex in huidige woningmarkt

Stijging van de instroom & langere opvangperiode → **Stijging in benodigde capaciteit**

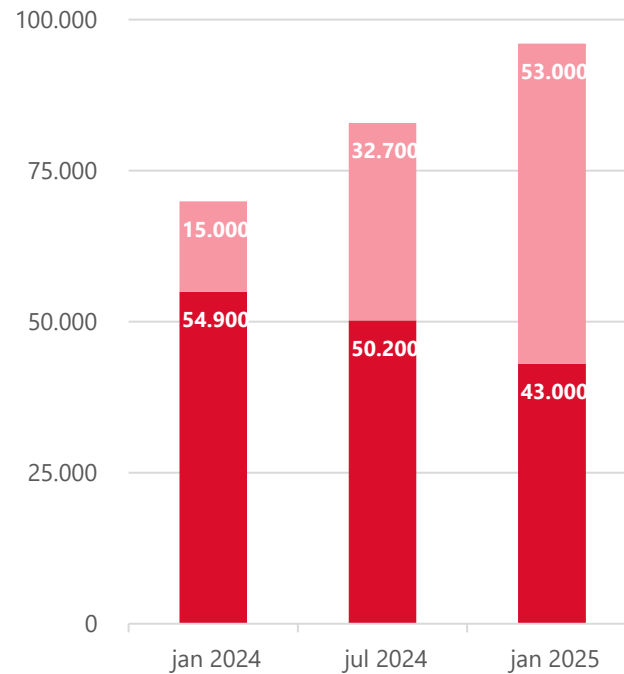
Situatie asielopvang

Realisatie 10-2023 (Absoluut)

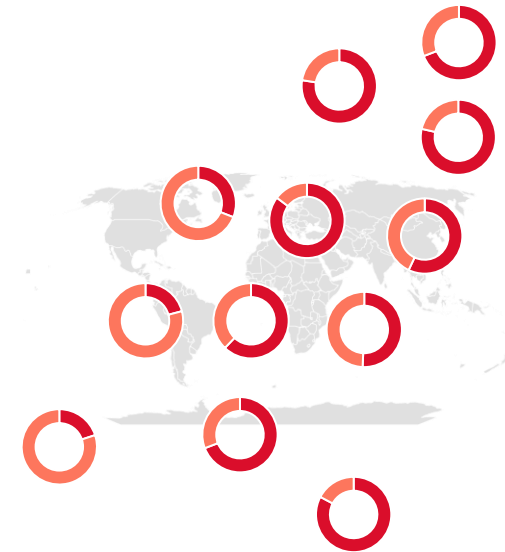
- Reguliere Opvangplekken (55%)
- Tijdelijke Opvangplekken (45%)

Portefeuilleverloop COA 1-2025 (Absoluut)

- Beschikbare Opvangplekken (Zeker)
- Benodigde Extra Opvangplekken

Provinciale Realisatie 10-2023 (Absoluut)

- Reguliere Opvangplekken
- Tijdelijke Opvangplekken

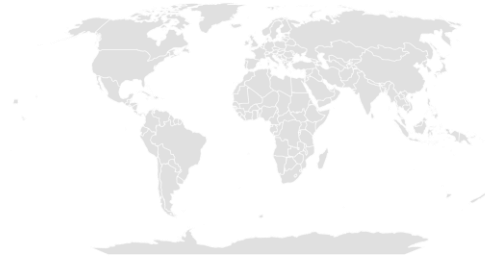
Voormalige situatie asielopvang, tot 1 feb*

* **Brief van stas** op 10-11-2023: "Opgaven opvang en huisvesting." Peildatum 1 oktober.

Capaciteitsopgave 1-2025 (Absoluut)

Provinciale Opgave 1-2025 (Absoluut)

Provinciale Realisatie 10-2023 (Absoluut – alle type opvangvoorzieningen)

Op basis van de Meerjaren Productie Prognose van JenV bepaald het COA de capaciteitsopgave. De Landelijke Regietafel verdeeld dit over de provincies middels de Provinciale Opgave

Minimum: 1.981
Gemiddeld: 8.000
Maximum: 26.920

Minimum: 1.573
Gemiddeld: 5.122
Maximum: 9.004

De route:

Van

- Op de gebieden van **Instream, Doorstroom en Uitstroom** zijn er verschillende factoren die zorgen voor een **hogere capaciteitsbehoefte**
- Vanwege het **beperkt aandeel reguliere opvangplekken** stijgt het benodigd aantal opvangplekken verder
- De provinciale opgave en realisatie komen in beperkte mate overeen

Naar

- Een **evenwichtigere verdeling** van asielzoekers over alle gemeenten en een **duurzaam opvangstelsel**

Met Spreidingswet naar: een duurzaam opvangstelsel

Duurzame opvangplek

Beschikbaarheid van 5 jaar of langer
vanaf moment van beschikbaar stellen
(BELANGRIJK)

De cyclus

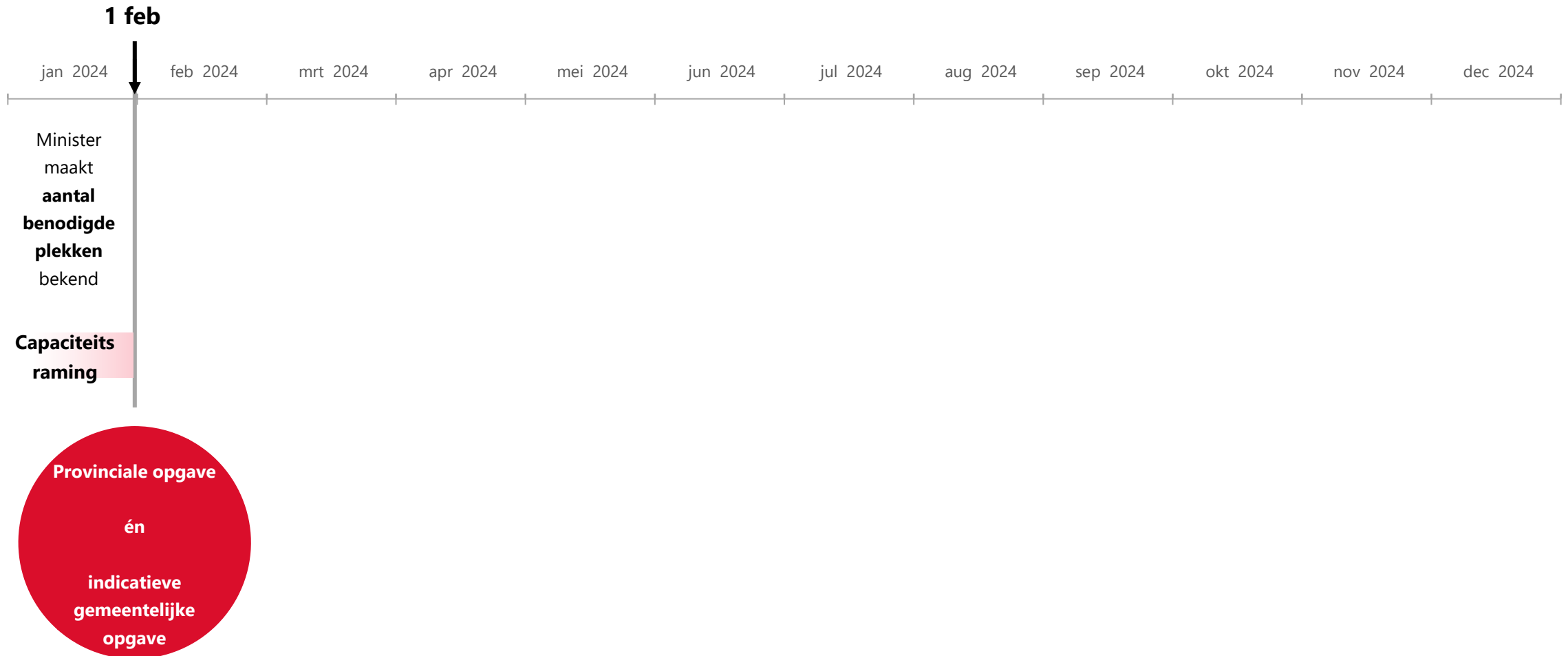
Spreadingswet: Cyclus

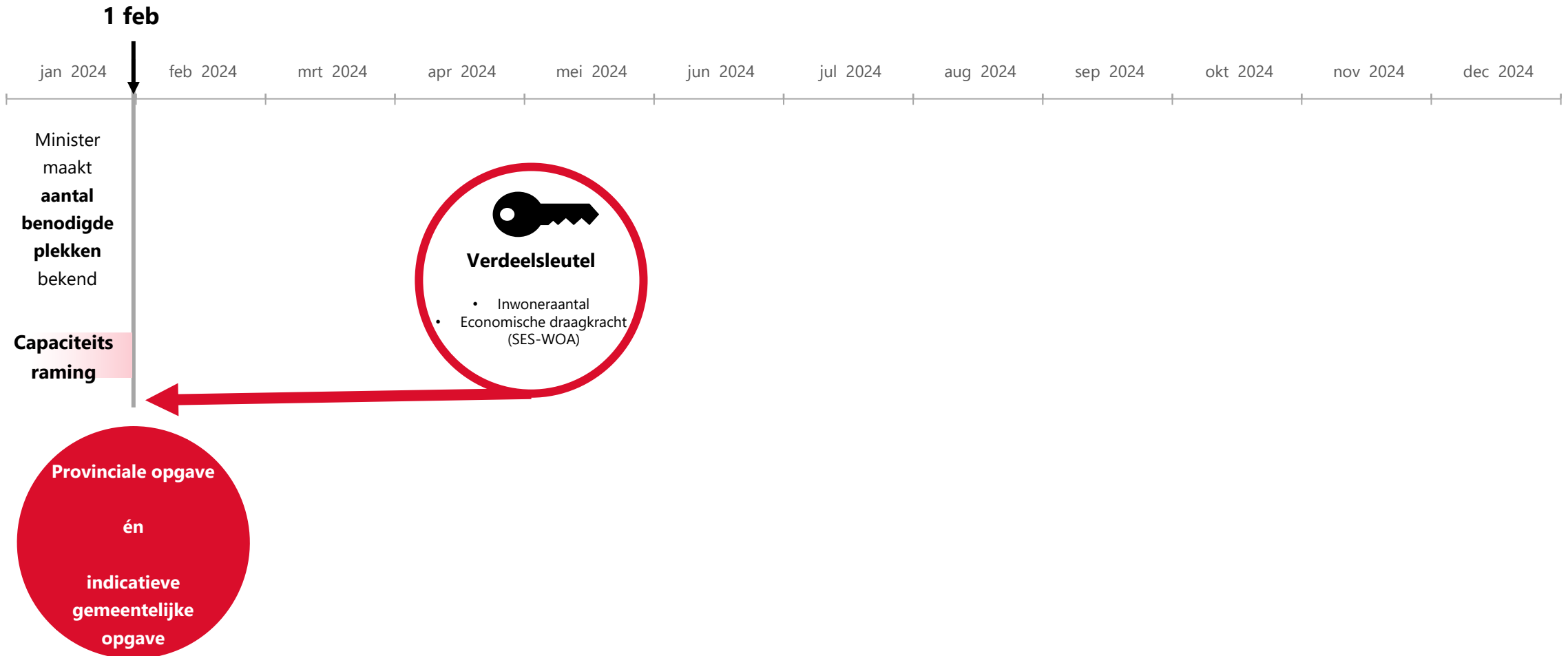
In het kort:

1. Raming: Capaciteitsbesluit door Minister
  2. Overleg: Provinciale inbrengfase aan de Provinciale Regietafels (PRT's)
  3. Verdeling: Indien niet toereikend: verdeelbesluit door Minister
  4. Uitvoering: Realisatie
- Cyclus van twee jaar

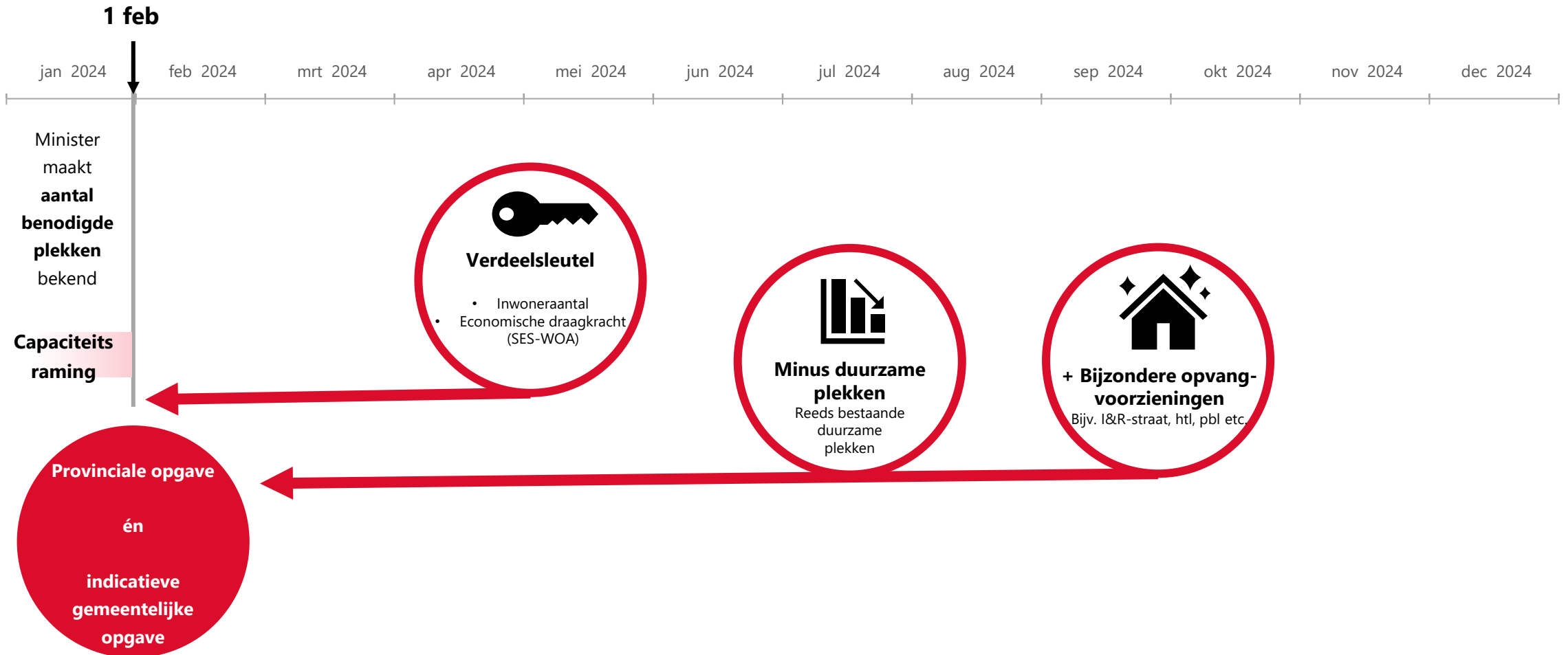
Spreadingswet: Cyclis - raming

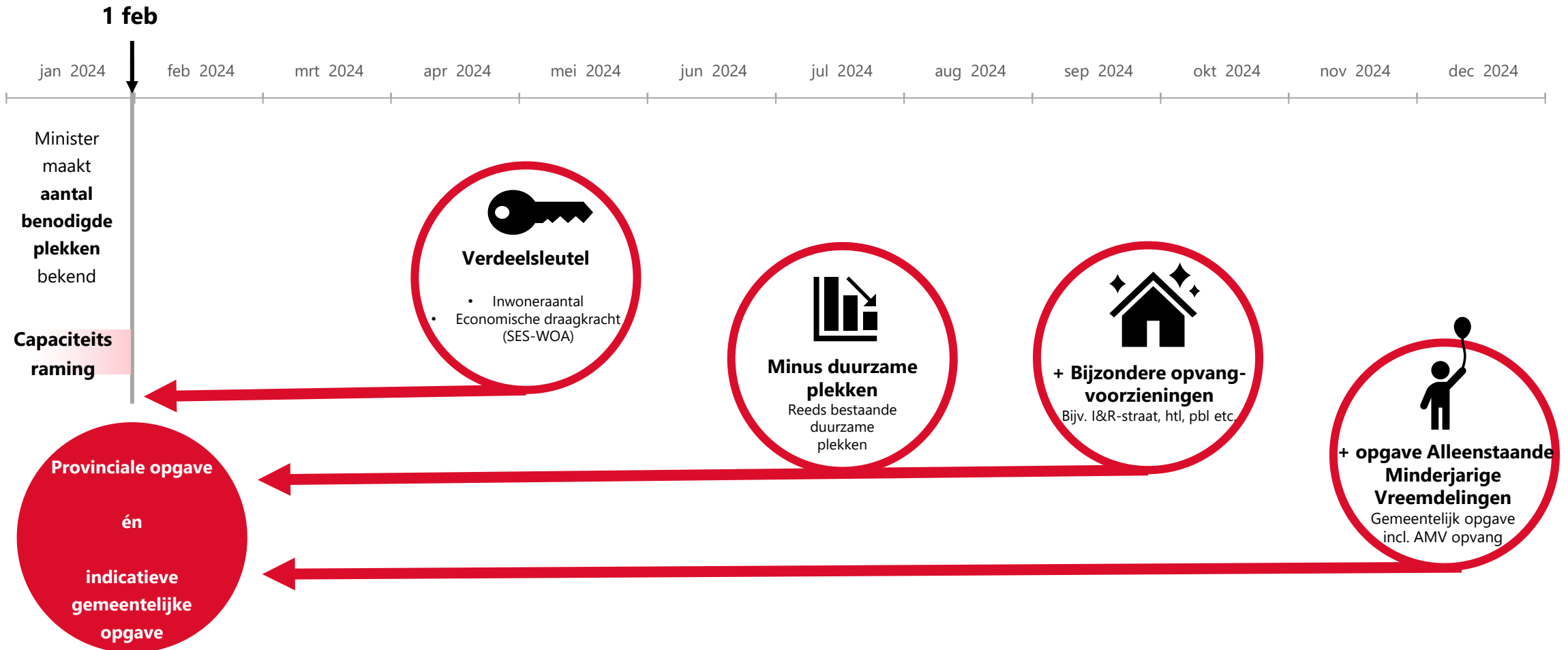
Spreadingswet: Cyclus - raming

Spreadingswet: Cyclus - raming

Spreadingswet: Cyclus - raming

Spreadingswet: Cyclus - overleg

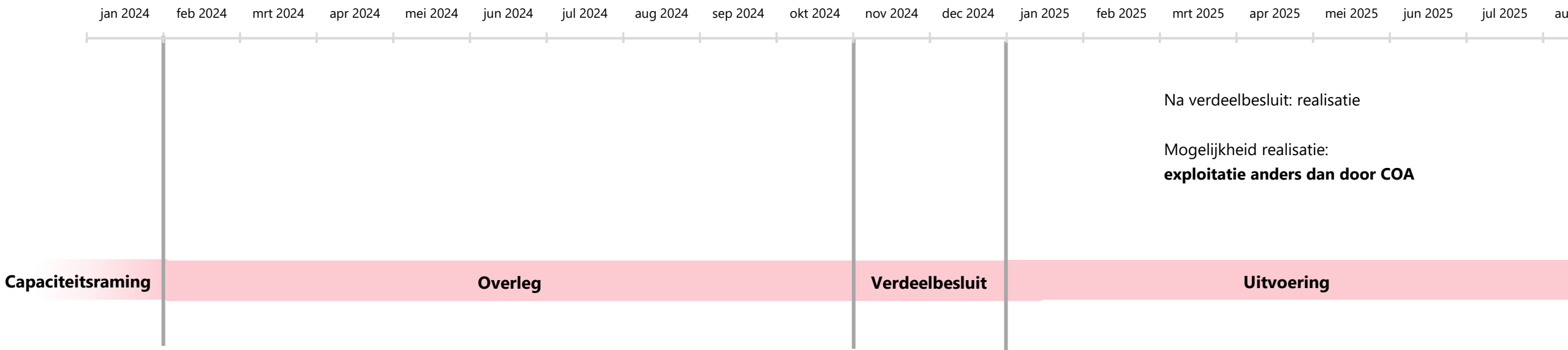
Spreadingswet: Cyclus - overleg

Spreadingswet: Cyclus - verdeling

Spreadingswet: Cyclus - realisatie

- Na uitvoering: de cyclus begint opnieuw
- Duurzame plekken zijn weer in te brengen (dus 5 jaar beschikbaar en uitkering).
Zo wordt gebouwd aan een robuuste opvangvoorraad

De bonus

Financiering

Drie soorten

- 1) De gewone opvang. De opvang wordt 100% betaald.
  - 2) Spreidingswetkosten gemeenten. Die kosten worden 100% vergoed.
  - 3) De bonus. Bestaat uit 3 specifieke uitkeringen.
- De uitkering kan worden teruggevorderd indien en voor zover na de beschikbaarstelling van de opvangplaatsen blijkt dat niet is voldaan aan de vereisten voor het ontvangen van de uitkering.

Vervolg introductiefase - bonusstructuur

	(1) Duurzame opvangvoorzieningen	(2) Bijzondere opvangvoorzieningen	(3) 75% provinciale opgave
Bonus per opvangplek	> 100 plekken = €2.000 < 100 plekken = €1.000	€2.000	€1.500
Eisen	<ul style="list-style-type: none"> • Periode minimaal vijf jaar • Per meerplek boven indicatieve gemeentelijke opgave 	<ul style="list-style-type: none"> • Centrale opvanglocatie • Procesopvanglocatie • Beschermd opvang • Intensief begeleidend opvang (AMV) • Handhavings- en toezichtlocatie • Vrijheidsbeperkende locatie, • Procesbeschikbaarheidslocatie • Gezinslocatie • Locaties voor AMV <p>• Géén eis om voor 5 jaar beschikbaar te zijn én géén eis te voldoen als meerplek boven de indicatieve gemeentelijke opgave</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 85% gemeenten/15% provincie • Per meerplek boven provinciale opgave • Eerder (1) duurzaam aangeboden plekken zijn uitgesloten voor deze uitkering (3) maar tellen wel mee voor de som van provinciale inbreng • Verdeling alleen over gemeenten die opvangplekken bieden (naar rato van het aantal opvangplaatsen en aantal maanden)
Aanvraag	Ja bij JenV (formulier volgt)	Nee, ambtshalve uitgekeerd aan gemeente	Nee, ambtshalve uitgekeerd aan provincie, na 2 jaar wetscyclus
Stapelbaar	Ja, maar niet met (3) 75% provinciale opgave	Ja	Niet met uitkering (1) duurzame opvangplekken

Bonus – voorbeelden

Ter Apel (Westerwolde)

(2) Bijzonder opvangplekken

(1) Duurzaam (5+ jaar)

Plekken 2.000 – opgave 131 = 1.869

€7.378.000

Plekken 2.000 * € 2.000 = € 4.000.000

1.869 * €2.000 = €3.738.000

Hoogeveen

(1) Duurzaam (5+ jaar)

Plekken 1.000 - opgave 280 = 720

€1.440.000

720* €2.000 = €1.440.000

(+ mogelijk provinciale bonus)

Assen

Duurzaam (2 jaar)

Plekken 1.565 – opgave 320 = 1.205

€0

~~1.205 * €2.000 = €2.410.000~~

(+ mogelijk provinciale bonus)

Belangrijk voor gemeenten die meer plekken bieden dan hun indicatieve opgave

- Voor welke uitkering komt de gemeente in aanmerking. Keuze maken tussen uitkering 1 of uitkering 3
- Uitkering elke 2 jaar van de cyclus
- Vrij te besteden

De rollen

Rol van de gemeente

- Veel gemeentelijke werkzaamheden zijn niet nieuw maar wel geïntensiveerd
- Meeste werkzaamheden in het eerste jaar van de cyclus
- Daarna: versneld ontwikkeltraject

Werkzaamheden:

1. Verkennen van de mogelijkheden asielopvang = Vast: ééns per twee jaar

- Verkennen van locaties
- Verkennende participatie (met raad en/of bewoners)
- Deelnemen aan PRT's

2. Mogelijk maken van opvanglocaties (in samenwerking met COA) = Variabel

- Vaststellen opvanglocaties (en eventueel technische haalbaarheidsonderzoeken)
- Verzorgen participatie
- Vergunningen en ontheffingen. Omgevingsplan verlenen. En mogelijk bezwaar- en beroepsprocedures
- Voorbereiden realisatie
- Proces rondom uitkering

Rol van de provincie

Werkzaamheden:

1. Organiseren PRT's
  - Voorzitten, faciliteren, secretariaat, verslaglegging, rapporteren én inhoudelijke ondersteunen
2. Intensievere inzet van ruimtelijk instrumentarium
  - Inpassing in de provinciale omgevingsverordening en vergunningverlening (indien bevoegd gezag) en mogelijk bezwaar- en beroepsprocedures
3. Distribueren van financiële uitkeringen
  - Aanvragen en verantwoorden van uitkering en uitkeren van geld

Commissaris van de Koning (Rijksorgaan)

- Voorzitter van de PRT
- Bijeenroepen van het overleg
- Het verslag uitbrengen aan de Minister van Justitie en Veiligheid

Rol van de gemeenteraad/provinciale staten

- De gebruikelijke democratische controle op gemeente- en provincieniveau geldt
- Kaders en randvoorwaarden meegeven, kan ook in omgevingsvisie
- Aanpassen van het omgevingsplan of beheersverordening

Toezicht

- Door het Rijk
- In uiterste geval: interbestuurlijk toezicht. Laatste stap: indeplaatsstelling.

Invulling taak/dwang

- Het college stelt voorziening ter beschikkingstelling binnen zes maanden na bekendmaking van het verdeelbesluit
- Verlening van de noodzakelijke gemeentelijke vergunningen door het college

Het vervolg

Voor de zomer: uitwerking ministeriele regelingen:

- Beleidskader kwaliteit en exploitatie
- Beleidskader verdeelbesluit en IBT

Binnen 2 jaar: invoeringstoets

Binnen 4 jaar: verslag doeltreffendheid en effecten van de wet (evaluatie)

Mogelijke vragen over de werking en gevolgen van de Spreidingswet kunt u terecht bij uw gemeente.

Bedankt voor uw aandacht